

febrer 1929

helix

vilafranca del penedès

Heus ací un gallardet de joventut—blanc i negre—que trenola al vent i ue el besa sota el blau vilafranquí.

Lotze mans l'han brodat amb il·lusió, no amb primor.
propòsits...

Et el que comença en té, no prometem res.
parlin els fruits.

sara a la premsa hi haurà un NOU-NAT.

cerquem comprensió, i... per què no? — LLUITA, que afia l'intel·lete.

No tenim—no en podem tenir—prejudicis de cenacle.

La nostra cambra té quatre finestres, però ens decanem vers els corrents juvenils.

Alt la torratxa hi hem clavat un penell i...

ales parpelles ens apuntem monocle rosa : l'estrella dels VENTS.
é nou. PERO...

i... sentim la mateixa alenada de pensament que hi ha en la novetat de les produccions moderníssimes.

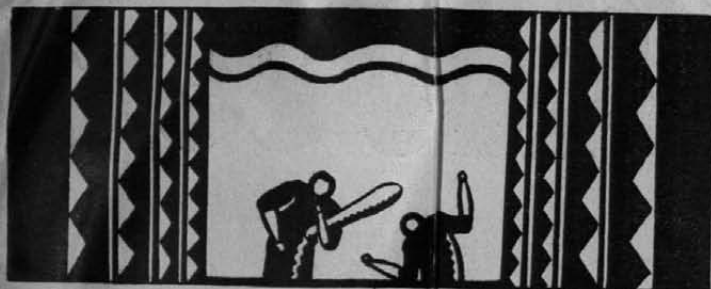
Confiem en unes quantes ànimes que ens comprendran i eis ajudaran

per què no hem de confiar-hi?

algú ens ha dit que sí. ESPEREM.

no cerquem guanys materials, ni ens mou cap desig de pèculància; volem ensenyar els fruits de la nostra SANG JOVE.

Han mort el «cromo».

Fins i tot ja està enterrat. Els productors de pastixos de color han finit llur vida voltat de ridícol quan han volgut entossudir-se en mantenir-se actuals. Només han estat una necessitat del temps, que avui ja no tenen raó d'ésser.

Ja som en una altra època.

La espiritualitat d'En Miró ha sabut comprendre l'evolució i avui pinta a tò. Sap anar a compàs del temps. Ha abandonat la pintura del terròs, i sap pintar tal com batega el món. La fina acuitat del seu gust sap destriar elements impurs i posa al seu lloc la màquina destructora de l'art amb lletra minúscula, de l'art de la còpia, de l'escanyolit.

Fa Art o anti-Art, però fa produccions amb cap i peus. Detesta remeis de rebotiga.

Es un aristòcrata de la pintura.

Mai un manobre.

Per ésser manobre cal
oblidar-se que es podria ten-
nir intel·ligència. Ell—Miró
—se'n recorda i se'n sap
servir.

Sap honorar la pintura
entre els selectes de tot el
món.

El saludem com el més
fern representant de la pin-
turacatalana d'avui

AGUSTI CARRERES

Joan Miró : Nú. (1918)

Joan Miró és un pintor català

Les seves pintures a Catalunya no han estat ni de bon tros compreses.

En la producció de Miró s'hi veuen dues èpoques clarament diferents. La una és Miró influït per un mestre. L'altra és Miró lliure.

En la primera època veiem en les obres de Miró una sensibilitat finíssima que no troba mitjà per desenrollar-se: està tancada en un quarto fosc: veu un rajó de llum però no encerta a trobar la sortida per rebel·lar-se en aquella llum estranya que tan el preocupa. De cop veieu el Miró d'«Paisatge vora la mar» i d'«Gos lladrant la lluna». N

el coneixem. S'ha esmuniyt per la gatera de la llibertat. Ha passat de l'any 18 al 28. Ha saltat 10 grans. Crea art nou. No fa les obres a motllo, sinó que les fa lliurement. Així hem pogut veure que, per pintar una tela, arriba a trencar les closques de la forma, per treure'n tot sencer, sense esmicolaments, l'esperit pur. Després que té l'esperit net, l'embolica amb una forma seva. Li dona vida. Viu l'art.

Les obres de Miró s'adiuen a una paret llisa i a un esperit lliu sense entrebancs de sentimentalismes. Són pregonament segle vint.

Els americans veuen tot això, i se les emporten per fondre el glaç de llurs construccions rígides amb l'escalforeta enèrgica dels quadros de Miró.

Per això els russos les volen per als museus.

Ací no les volem perquè
tenim por.

No tenim prou granets de cervell per entendre l'esperit pregonament humà que anima les seves obres. Els crítics d'ací són crítics d'estar per casa. Lents d'acomodació. Miops. No veuen més que els setrillats plens d'oli «que talment ho sembla» i les bateries de cuina Feliu Elies i no entenen l'esperit gelatinós i enèrgic de les obres de Miró.

Quan ja tot el món haurà reconegut Miró, aleshores veureu com voldrem córrer per atrapar els altres; però no hi arribarem a temps. Quan nosaltres hi anirem esbufegant — com un tranvia d'Horta en arrencar —, els altres en farnaran xano-xano, tot fumant la pipa amb un somris de commiseració als llavis.

Per això sempre serem
els últims.

ANTONI GANTENYS

Pere Viles

La vida és una cosa molt seriosa.

Més del que sembla!

L'home és un animal pensant.

Però no li agrada pensar massa.

L'home sols pensa per trobar la manera de no haver de pensar.

L'home no es vol capficar.

L'home ha resolt aquesta contrarietat.

La solució és la «velocitat».

No es pensa si es farà això o allò.

No es pensa com es pot fer.

No es pensa en les seves conseqüències.

Unicament es fa. Es fa de pressa.

Les conseqüències es resolen després, be o malament, però es resolen de pressa.

Es resolen de pressa o no es resolen.

VELOCITAT.

La vida és curta.

L'home té afany d'immortalitat.

L'home ha solventat aquesta contradicció.

El que agermana aquestes dues coses contradictòries és:

LA RAPIDESA.

Es viu de pressa.

Es viu molt en poc temps.

VELOCITAT.

LA VELOCITAT DOMINA AVUI PER CONSEQÜÈNCIA NATURAL.

L'afany de velocitat ha inventat les màquines.

Les màquines suprimen homes.

L'home es veu burlat pels seus mateixos afany, per la seva pròpia obra...

«La màquina» porta la supressió dels sentiments.

L'home té sentiments.

L'home es vol mecanitzar.

Per aconseguir ho, suprimeix els sentiments que n'hi priven.

Per això el sentimentalisme fa riure!

Per això el Romanticisme és ridícul.

Per això l'home amaga els seus sentiments.

Però, de vegades, els sentiments «entremaliats» se li escapen.

I allavors fa riure.

Potser avui encara som poc mecanitzats, poc ràpids.

Potser els que vindran els dominaran millor que nosaltres...

POTSER...

CIUTAT, portaveu de les noves tendències.

Mire'us els seus carrers!

LA VELOCITAT i LA MAQUINA els acaparen.

Però els carrers són compassius.

Donen les voreres als pobres ciutadans antiquats.

Als que van poc a poc com els seus avis.

Als que van a peu.

Les voreres recullen els que queden del segle passat i els que han nascut en aquest per equivocació.

...LA GENT RIU!!!

Quan aquells morin i aquests desapareguin les voreres desapareixeran.

JA NO TINDRAN A QUI PROTEGIR.

Els AUTOMOBILS enriqueixen les ciutats.

El soroll de llurs màquines i la olor de la benzina donen vida als carrers.

automòbils, AutoMòbils, AUTOMOBILS! i així fins a l'infinit.

Però.... modernitat, velocitat, rapidesa, maquinària, automòbils... amos de la ciutat! Vegeu en aquell recó un trast inútil avui! Un record dels nostres pares!

Un objecte de Museu!

UN COTXE DE PUNT.

Es una burla per a v saltres!

Què feu? .. sereu tan condescendents com la mare Naturala que tenint coses tan ràpides com la llum i el so, permet que hi hagi en ella TORTUGUES i CARAGOLS?

fora, a Fora. A FORA! A FORA!!!. TOT FORMA UN COMplot CONTRA AQUEST MISERABLE COTXER.

El cotxer acaricia al cavall.

Son dos Reis destromats, condemnats a viure de records o sigui a morir.

La vida se'ls fa difícil, molt difícil!

Però el cotxer estima el seu cavall, encara que avui gairebé no li serveixi.

EL COTXER ACARICIA AL CAVALL.

—Company! encara ets cotxer!...

—Sí, company. I tu ja has claudicat del teu ofici?

—Sí, company. Sóc xofer, ara. El temps canvia. Els cotxes d'abans ara són «taxis».

Els cotxers d'ahir són els xofers d'avui. Com esperes encara a seguir aquesta llei del «Progrés»?

—Company, company, es trist, però, abandonar una cosa quant ha posat estimació!

—Es trist? Que important! Es el que cal. Sens això el mon no avançaria.

—Es trist però... es trist ... BEN TRIST...

—Avant company, tinc tart. No'm puc descuidar. El temps vola. Pensa, però, que HAS DE posar-te en el teu segle que el segle del teu pare JA HA PASSAT.

—HI PENSARÉ COMPANYY!...

—Adéu cotxe del meu pare TU HAS DE MORIR COM ELL.

—Adéu cavall meu! T'haig de vendre! Una màquina més ràpida que tu, m'espera!

Adeu, ADEU, CAVALL MEU!...

EL PROGRES HO VOL. CAVALL MEU!...

L'antic, el darrer cotxer s'ha ajuntat a la velocitat imperant.

Segueix a la pàgina 7

Josep Solanes

La taylorització de la joventut

Colgada entre els epítets desautoritzants prodigats a tota la generació, hi ha la minoria que fatalment, apta o no, haurà de prendre la direcció de totes les activitats catalanes. I aquesta, com sorprèn—o al menys com sorprendrà—a Catalunya?

Topografia.

La que pot nomenar-se *taylorització* de la joventut, és un dels fets—els altres seran posteriorment desglossats—que caracteritzen l'instant.

Una característica de l'època actual és la coacció dels prejudicis poc favorables a la joventut. La cotització dels vells ha anat baixant. Quan la única universitat era la vida, és comprensible que es reconegué autoritat a qui n'havia cursat mes anys: però la experiència personal va deixant d'ésser la mare de la ciència. Cert que molt de temps s'ha parlat de l'entusiasme, de l'ímpetu i de la fogositat juvenils, però això no passava de ser enterniments i lirismes. L'entusiasme, l'ímpetu i la fogositat tenien, demés de llur aplicació específica i eterna, l'amor, aplicació a la guerra. Fou més tard que la joventut vegé que totes tres coses podien ésser aplicades amb les mateixes probabilitats d'èxit, a moltes altres activitats.

Es veu que es reeixí. Ara tothom ens dona peixet. És un fenomen que pot sorprendre's en tots els intervius amb vells il·lustres. Recordo per exemple, el d'Edison; i per cada Clemenceau hi ha molts Edisons. L'enquesta de la «Gaceta literaria» mateix «Cómo ven la nueva juventud española» recull molts afalacs per a les darreres promocions. És veritat que en l'actual elevada cotització de la joventut no és un factor negligible, el lirisme del qual he parlat. També ho és que que l'enemic natural dels joves no són els vells sinó els madurs. Però em sembla que el reconeixement d'una transcendència en les actituds dels joves, és universal. Ja no és sols per la certesa que ells són els homes de demà, sinó per ells mateixos, que se'ls té per alguna cosa. S'accepta la seva capacitat per a destruir tot un actual estat de coses i, de vegades, tàcitament se's obliga a fer-ho.

Però els vells i els madurs tenen una taula de valors diferent de la dels joves. I les nostres ocupacions freqüents les creuen lamentables. Crochets llançats al cap de turc i no guardats per el ring. L'ímpetu i la *vehemència*—ja llocs comuns—se'ls hi apareixen com energies que es malogren vivificant projectes necis. I ells han concebut de

fer amb nosaltres el mateix que s'ha cercat fer amb les onades, les marees i la calor del sol: canalitzar cap al seu molí, les activitats—fisiològicament anàrquiques—de la joventut. Es tracta de l'aprofitament científic de la joventut, d'una mena de *taylorització de la joventut*.

Fins ara mateix coexistia a Catalunya la simpatia en abstracte per la joventut, amb el seu descrèdit. Podia venir la desautorització d'haver posat tan alt la mostra, d'haver encimallat tant el maniquí que no es veia que la realitat hi concordés. Qui sap, també, si el silenci pels sentiments que inspirava no era el primer mètode de taylorització. La qüestió era aquesta: desprestigiar les actituds rebels i exaltar el tipus de noi-model.

Aquest sistema, però, fracassà. Es pot dir que el seu fracàs, va ser el dels «Pomells»; ja que és una cosa que s'oblida, que la majoria dels xicots als quals es retreu ara la indiferència, l'esportisme intrascendent i la corrupció militaren en aquelles agrupacions. Ara s'ha d'estar atent, a què tota la propaganda que se'ns fa, que la manera que hi ha d'alentar-nos, no sigui una nova modalitat de la lluita.

Tot-hom és lliure de ser tortuós i d'interpretar-ho

com una tortuositat, és de creure, però, que no hi ha mala fe, i que el que es mira és de trobar paladins frescos de tot el programa d'il·lusions que ells encara duen. No crec que hi hagi inconvenient a provar de convertir-se en esforçat paladí; mes jo procuraria no ser cap instrument cec, senyalar-me jo mateix els objectius. Estem massa agermanats per un destí contrari per a que aquests objectius, siguin massa diferents dels vells i els madurs; però també crec que seria d'una desesperança majúscula que en una generació no s'hagués eixamplat l'àrea combativa.

Es curiós el que passa amb els joves. Són els més torturats per la Novetat. L'home, precisament en l'època en que tot se li destaca i tot li hauria d'ésser nou, no fa més que conspirar iconoclasticismes, rebel·lar-se contra les coses velles. La rebel·lió de la joventut, aquesta paradoxa la limita a sacsejaments instintius, a actituds fisiològiques. Messianisme repetit. Tants precedents té el nostre inconformisme, que ja és una cosa vella el que nosaltres portem la Novetat, i sinó fós perquè la Novetat és sempre una cosa nova la nostra arrogància quedaria una mica malparada.

Es va, però, a l'exclusió

Segueix a la pàgina 7

Rabindranath Tagore

Dia de pluja

Els negres núvols prompte s'apleguen sobre el soroll de dol del bosc (no surtis, nen!) Les palmes que, en filada, fistonegen el llac, colpeixen amb llurs cims el cel tristó; damunt les branques dels tamarius, els corbs, brutes les ales, romanen muts; un ombra, més i més fosca per moments, segueix la riba esquerra del riu.

(Escolta com la vaca, lligada a la tranca, brama furienta. Romàn ací, fillet, que la duré a l'estable!) Els homes en aplec, a collir els peixos dels estanys sobreixits, van pels camps anegats. Aigua del cel corre, en corriols, per les rossoles com un infant entremaliat que tot jugant deixa a la mare.

(Calla; hom crida, al gual, el barquer. La llum del dia marxa, i el pas del riu és tancat). Talment sembla que'l cel cavalca, galopant, a l'estrep de la lluna, que, boixa, es tira a sobre. Turbulent el riu s'impacienta. Les dones ja han tornat, bo i corrents, del Ganges, amb llurs càntirs plens.

(Vaig a parar les llànties per la nit. No surtis, fill!) Resta desert el camí del mercat; suara rellisca el caminet que baixa al riu; pel mig de les branques del bambú, lluita, bramant, el vent, tal un lleó, emproso-nat dins una xarxa.

(De La Lluna Nova)

Núvols i onades

Mare, els qui viuen als núvols em diuen: «Mira, juguem des que ens despertem fins a la fi del jorn; juguem amb l'albada d'or i amb la lluna d'argent». Jo els pregunto: «Com arribar fins allà on sou?». I em responen: «Vés fins a la vora de la terra, alça les mans al cel i els núvols t'enlairaran». «La meva mare m'espera a casa, com deixar-la i pujar?». Ells, somrient, passen flotant.

Jo sé un joc, però, mare, més bonic que aquest, Mira; jo seré un núvol i tu seràs la lluna. T'amagaré amb les meves mans i el nostre sostre serà el cel blau.

Els qui viuen a ies ones em criden: «Cantem de l'albada fins la nit; anem sempre viatjant i mai no hem sabut pas per on passàvem». Llavors dic jo: «Com poder anar amb vosaltres?». I ells em responen: «Vina a la vora d'aquesta platja, acluca els ulls, i espera; les onades se t'enduran». Jo dic, llavors: «La meva mare mai no ha volgut que sortís de nit. Com podré anar-hi?». Ells passen ballant.

Jo en sé d'un joc, mare, que és millor que aquest. Jo seré l'ona i tu una costa inconeguda. Vindré jo rodolant i em desfaré, rient, al teu rocés, i al món ningú no sabrà, on som tu i jo.

(De La Lluna Nova)

Trad. J. R. M. M.

El captaire que és en mi aixeca les mans amagrides vers al cel sense estrelles i crida dintre l'orella de la nit el seu nomenament aformat.

Les pregàries s'envolen vers l'afrosa obscuritat que s'aguant, com un déu despitat, dins un cel desolat, poblat d'esperits morts.

La planta del desig hi moria al marge d'un abisme de desesper; un ocell gemegant passava: passava al voltant d'aquest niu abandonat.

*

Però quant el matí llençava l'àncora sobre el marge de l'Orient, el captaire que és en mi brinca tot cridant: «Beneït sigui jo, perquè la sorda nit m'ha renovellat, i el seu tresor és vida».

Ell canta encara: «Oh vida, oh llum, vosaltres sou precioses! i preciosa encara, la joia que coneixeu!»

(De La corbeille de fruits.)

La nit és negra, i el teu somni profund dins el silenci de la meva ànima.

Desperta tu, oh Dolor d'Amor, car jo no se com obrir la porta, i em tens fora.

*

Les hores es recullen, les estrelles vetllen, el vent ha callat, i el silenci és pesant dintre la meva ànima.

Desperta, Amor, desperta! Omple la copa de la meva vida, i amb una nota del teu cant, vina a torbar la nit.

(De La Corbeille de Fruits.)

Trad. Segura.

D'una part aristocràcia, poble per altre. L'individu, la Humanitat. Sentimentalisme, naturalisme. Bielinski talla el camp literari rus en aquestes dues parts

Deixem de banda les heroïques *bylines* i els fantàstics *skazki*, els contes de les Baba-Yaga príncep Joan, Kostxei el Perdurable, Tsar Morskoi, i Vasilissa, puix que «nostra literatura—diu Bielinski—comença el 1739 amb la publicació de la primera oda de Lomonosof».

El regnat de Caterina, al igual que el de Pere el Gran, marca el màxim d'influència francesa i alemanya. Amb el liberalisme d'Alexandre I, entren els anglesos (la sentimental «Pobre Lisa» de l'historiador Karamsine qui, amb el poeta Zhukusky, porta el Romanticisme).

La reacció nacionalista—1811, fundació del Liceu de Tsarkoie Sielo—produeix l'esclat poètic de la generació del 20 que, basada en Byron, Walter Scott i Shakespeare, inicia el Romanticisme (Puixkin i els seus seguidors a l'Arzamas; Lermontov...)

Aviat, però, fracassa el moviment. Els joves educats a les universitats alemanyes, tornen a llur país abillats en racionalista. D'aquesta generació del 40 surt un Bielinski: «Es passat ja el temps dels entusiasmes juvenils; el de la pensa és arribat... Les prosopopeies magnífiques

ques i les frases amb efecte ja no fascinen ningú». Rebutja els poetes i fa crida als novel·listes.

Es aleshores que apareix Gogol. Funda la novel·la russa no amb el Taràs—romàntica epopeia, enfarfegada de descripció i melodrama—sinó amb *El Capot*, avançada de Dostoievski. Cal reconèixer-li d'haver estat el primer que es tornà envers el poble real, no l'artificiós dels romàntics.

De la generació «dels anys quaranta», estudiosa dels problemes socials, assenyalen Turguenef i Dostoievski. Creació del primer és l'home que per excés de reflexió no arriba a obrar (Rudine Lauretski) així com el nihilista (Bazaroff) que poc després veurem evolucionar en Dostoievski i Tolstoi.

Passant gran part de la seva vida a Baden-Baden i a París forçassament hagué de occidentalitzar-se de tal forma que si no fós per la pietat envers l'humil que banya la seva obra, mantés vegades no el pendríem per un francès?

Amb Dostoievski asolim un cim de la Humanitat. El més gran realitzador de novel·la psicològica, esvaïts els obstacles, cada dia més, passa a ocupar un primer lloc indiscutible.

Turguenef plany el servent Dostoievski s'hi agermana. No el pot planyer. Aprova la humiliació; els

seus herois són grans humiliats—el protagonista de «El subsol»; Raskolnikoff. L'individu no supossa rés davant la societat. (Una personalitat fortament desenvolupada,—diu en el seu *Viatge a l'estranger*—ben convençuda del seu dret d'ésser una personalitat... no pot servir per a un altre ús que per sacrificar-se pels altres).

Els personatges, aquell gran món que creà, són polifacètics, inseqüents, humans. Són il·luminats per un sol costat. «Tots ells s'apoiem en llur ombra» (A. Gide). L'univers és dividit en dues parts: humils i orgullosos o intel·lectuals. L'intel·ligència, creu Turguenef, afebleix la potència d'obrar. Dostoievski va m's enllà: L'intel·lectual ha de completar-se amb un home-instrument (Stwroguin amb Pere Stepanovitch).

La manca de cabals el força a escriure, àdhuc durant les crisis subseqüents als seus atacs d'epilèpsia. («Després de l'accés, durant dos o tres dies, no puc treballar, ni escriure, ni llegir, perquè soc desfet de cos i ànima...») «Abans d'ahir vaig tenir una crisi de les més fortes. Ahir, però, vaig escriure *L'Idiota* en un estat pròxim a la follia». Tal volta això expliqui la seva ètica (El premi del just s'escau en certs instants, eternitat. d'eufòria—el pre-atac).

La descripció—plaga dels russos—portada al detall més minso (les «imatges de catàleg i targes postals» de A. Breton), emmarcant les més estranyes quisicions psicològiques, ens en recorda la realitat...

L'odi a la raó, a l'intel·lectual, que trobem en Dostoievski, s'accentua en Tolstoi. De l'apòstol de la fraternitat i de la resignació, del creador de Karataiof—gran místic de la indiferència—, després del proppassat centenari, no cal parlar-ne.

Independent, en certa manera, es presenta Korolenko. El seu amor envers l'humil prescindeix de la moralitat. Més rus que Turguenef, li trobarem, però, moltes concomitancies amb Hoffman.

A les darreries del segle dinou, remarcuem el predominí del conte; les novel·les són quadros, sense argument, retalls de vida. L'ambient que pesa damunt l'escriptor fa tendenciosos els productes

Txecov podem considerar-lo com a fundador, amb el *leit-motiv* de la insubstancialitat de la vida.

D'aquesta floració del 70, assenyalen Bunin—amb els seus quadros grisos de la vida camperola—i especialment Andreiev i Kuprin. Mentre aquest sembla treballar per una idea, les situacions són cercades i, en certs moments—Yama—és

clarament tendenciós. Andreiev és més inconseqüent. Turmentat com un Dostoievski, morbós—més que cap d'ells—i a voltes humorista recorda, manta vegada, (*El Misteri*), Poe amb les seves al·lucinacions.

Gorki mereix lloc a part, tal volta el millor d'aquesta generació. Es, de tots ells, qui, amb Andreiev, s'ha assimilat millor Dostoievski, la qual cosa no és obstacle per a filosofar, en tal i tal altre indret.

La nova literatura caracteritzada per l'aplec dels escriptors en associacions polítiques, té, però, unitat de sentiments: menyspreu de la pensa i el sentiment no acompanyats de l'acció, interès per les masses i consciència en llur força, etc.

L'associació més potent, és la WAPP, unió dels set mil escriptors proletaris (el manyà Lelewitsx, Basili Kazin, Serafimovitx, Kirilov).

Per a propagar les formes revolucionaries hom instituí la LEW (VI. Majakowski, Asef). Uns s'inspiren en la lluita civil: Ivanov amb el cinemàtic «Tren blindat», La institutriu Lydia Seyfullina. Altres en la epopeia comunista: Babel amb «La Cavalleria roja».

A més de la *Poprotxiki esquerrana*, hereva del futurisme i constructivisme, existeix la *Dreta Poputski* aferrada al nacionalisme. Hi pertangué Serge Essenín. Empès per l'amor, tan rus, al vençut al miserable (com Babel, Kaverin i Nikitin)

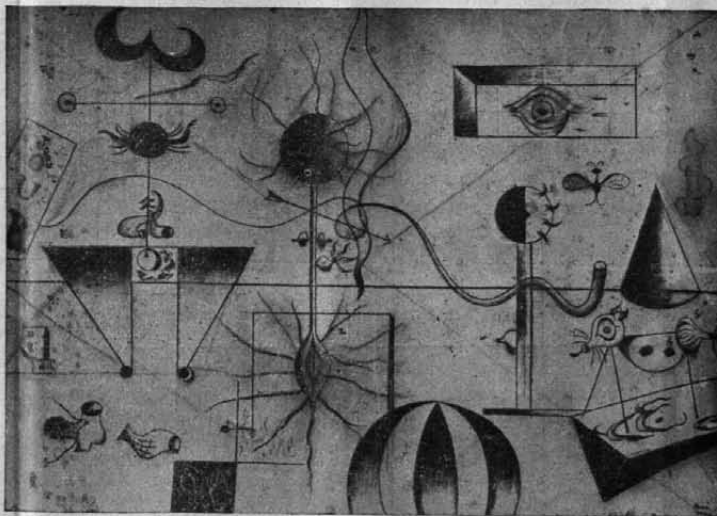
fou revolucionari al temps del tsar i vingut el Soviet, reaccionà. Suprem inadaptat, es suicidà.

Cal incloure ací els sis mil escriptors camperols així com la «Nova Burgèsia» on han anat a raure molts joves i alguns de l'antic règim (Alexis Tolstoi). «Vista de fora estant la Revolució apareix, com un huracà formidable». I es així com l'han vista Pilniak i

La taylorització de la joventut

Segueix de la pàgina 4

de tot narcissisme i a evitar l'estridència per l'estridència. Per damunt de nosaltres i de la nostra combativitat, hi ha una cosa per la qual combatre. Aquesta, per a uns serà un ideal i per uns altres un altre. No es pot parlar segurament, d'u-

JOAN MIRÓ: *La famille* (1924)

Fedin—tan Dostoievski en certs indrets—. Els comunistes que descriuen «hom els veu passar i parlar sense arribar mai a capir llur vida íntima, profunda».

Com a escoles independents trobem «Els germans Serapion» (Boris Pilniak, Nikitin, Leonov) i l'Escola Formal (Tynianov, Eitxembaium) pagada de l'estil contrariament a les anteriors, essencialment doctrinàries.

JOAN R. MASOLIVER

na homogènia Nova Promoció, i per agrupar-nos no basta un coeficient comú de pocs anys.

JOSEP SOLANES VILAPRENYÓ

...la gent riull!

Segueix de la pàgina 3

Un automòbil més que corre!

Què importa!

No ve d'un!

El cotxer s'hamecanitzat.

Es una rodeta més, d'aquesta gran màquina del MON.

RODETA DE FERRO COLAT.

«Cursa de braus».

Encara n'hi ha.

Encara és cosa moderna.

Respon a les noves tendències.

No respon a la tendència de la Velocitat.

Respon a l'altra tendència de: «No voler pensar».

L'antic cotxer, xofer avui ha anat a la «plaça de braus».

Destí...—o digueu-li com us plagui—cruel.

Ha de veure com un brau obre el ventre d'un cavall, i com li tanca en compesació els ulls.

Es el seu cavall.

«L'home màquina» en aquest moment no pot matar «l'home sentiment» i exclama:

EL MEU CAVALL!

EL MEU POBRE CAVALL!

LA GENT RIU!!!.....

PERE VILES

23

Tu sabràs més tard, quan ja no voldre la pluja per penjar-me, quan el fret afermant les mans sobre els vidres, allà on una estrella blava encara no s'ha atès al seu paper, en el lllindar d'un bosc, vindrà a dir a aquelles que'm restaran fidels no havent-me conegut: «Aquest era un noble capità, galons d'herbes i punys negres, potser un mecànic que donava la vida per la vida. Per això no tenia ordres que fer executar, això hauria estat molt dolç però la fi dels seus somnis era el dexifrar els moviments de la Balança celestial que el feia potent amb la nit, miserable amb el dia. Ben lluny estava de compartir les vostres penes i joies; no tallava ell pas la pera en quatre. Ell era un noble capità. Dins els seus raigs de sol hi havia més ombra que a l'ombra mateixa, s'amorenà, però, no més que al sol de mitja nit. Els cervols el distreien a les clarianes, especialment els blancs les banyes dels quals són estranys instruments de música. Llavors dansava, vetllava a la lliure creixença de les falgueres els bàculs rossos de les quals després s'afluïxen als vostres cabells. Pentineu per ell els vosres cabells, pentineus sense atur, cap altre cosa no us demana ell. I ell és, qui ho sap, de bell nou retornat, no deixeu pas a un altre

refrescar-se a la font: si vingúes ell, fóra sense dubte per allà. Pentineu prop la font els cabells i que inundin amb ella la plana». I tu veuràs a les entranyes de la terra, tú em veuràs més vivent que no soc en aquesta hora que m'amenassa el sabre d'abordatge del cel. En portaràs més lluny que mai hagi anat jo, cataus seran els teus braços baladrejants de belles bèsties i d'arminis. Tu faràs de mi un sospir, que es trametrà a través de tots els Robinsons de la terra. Jo no sóc pas perdut per a tu: tan sols resto a distància del que se

t'assembla, a les mars fondees, allà on l'ocell que hom apel·la Angunia exhal·la el seu crit que enlaira els poms de gel dels quals els astres del dia son la guarda desfeta.

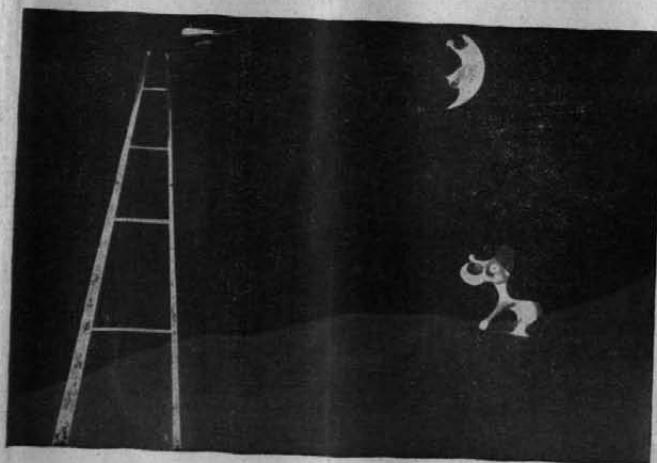
8

Hom troba a la muntanya de Sainte Geneviève un ample abeurador on es refresca, a fosca nit, tot el que encara té París de bèsties torbadores, de plantes

que corpeïen. Hom el creuria eixut si, bo i mirant d'aprop les coses, no fós pel petit filet roig que res no pot exhaurir, que hom veu lliscar a caprici per la pedra. Quina sang preciosa corre, doncs, encara per aquest lloc on les plomes, els blancs cabells, el borrisol, les fulles declorofilades, ell volta separant-se del seu camí aparent? Quina princesa de sang reial s'ha consagrat, d'ençà de la seva desaparició, a la cura del més sobiranament tendre que hom pot trobar a la fauna i flora d'aquest país? Quina és la santa amb davantal de roses que ha fet rodolar el tal extracte divinal per les venes de la roca? Cada tarda la meravellosa molsa, més qu'n pit bella, a novells llavis s'obra i la virtut refrigerant de la sang de rosa es comunica a tot el cel d'aquells voltants mentre dalt una fita tremola un infantó que compta les estrelles; ben tost reconduirà el seu ramat de crines nil lenàries, des la sagitària o fletxa d'aigua que té tres mans, una per a munyir, l'altra per amanyagar, l'altre per ombrejar o per dirigir, des la sagitària dels meus jorns fins al gos d'Alsàcia, l'un ull blau i l'altre groc, el gos dels anaglifs dels meus somnis, fidel company de les marejades.

Trad. M. M.

IMPRMNTA CLARET
VILAFRANCA

JOAN MIRÓ
Els lladrant la lluna
(1927)

Aquest número ha estat il·lustrat per L. M. Güell, J. Claret i P. Boada.